

SAMOUPRAVA

Glasiló Županske zveze v Ljubljani

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu.
Lelna naročnina znaša za občine . . . . . Din 100.—,
za vse ostale . . . . . Din 40.—.

Uredništvo in uprava se nahajata v prostorih županske
zveze v Ljubljani, mestno načelstvo.
Rokopisi se ne vračajo. Telefon štev. 30-22.

LETO II.

LJUBLJANA, DNE 15. JUNIJA 1934.

ŠTEV. 12.

VSEBINA: Dr. S. A.: Imovinski spori v komasiranih občinah. — Dr. V. K.: Uredba o občinskih uslužbencih. — Ivan Zupan: Banovinska trošarina na vino in žganje. — Vprašanja in odgovori. — Iz županske zveze.

Dr. S. A.:

Imovinski spori v komasiranih občinah

(Nadaljevanje in konec)

Nejasen je zakon v tem, kdo je stranka. Zakon govori o »krajih« in o »strankah«. Kraj ni pravna oseba, sploh ni organizirana enola in nima opravilne sposobnosti. Zato ne more biti pravni subjekt, ne more biti stranka. V praksi pa la nejasnost ne bo lako huda. S pravnomočnim komasacijskim aktom delovanje prejšnjih, sedaj združenih občin še ni ukinjeno. Novo občino je treba organizirati in izvoliti občinski odbor. Ves ta čas poslušajo stare občine še dalje; funkcije starih odborov ugasnejo šele, ko prevzame posle pravnomočno izvoljeni novi odbor. No in v tem vsekakor zadosli dolgem času se morejo vdružene občine pod vodstvom »organizujoče« občine sporazumeli o vseh skupnih vprašanjih.

Čim pa je bila ta doba zamujena, ali če kljub prizadevanjem organizujoče občine in sreskega načelstva ni prišlo do sporazuma ter se bo moralo soditi, ne preostane po mojem mnenju drugega, nego da se ukinjene občine takoj organizirajo kot **podobčine**, to je dobijo krajevni zbor in krajevnega starešino, ki jih bo odslej zoslopal. Spor bo tekel sedaj naprej med novo občino in njenimi podobčinami. Vse bivše občine imajo po § 111. občinskega zakona pravico do samostojne podobčine; zato lu ni nobene ovire.

Pri delitvah občine je postopek lažji, ker deljene občine že imajo svoje, pravkar izvoljene organe. Pri delnih priklonitvah odnosno odklonitvah bo na enak način kakor zgoraj skrbeli za zastopstvo pri- odnosno odklonitvenih delov. Saj ima tudi vsak del občine z lastno imovino pravico do krajevnega zbora.

Sele ko je nova podobčina (bivša občina) organizirana, se more sporazumeli z občino ali ji stali v razsodišču nasproli kot stranka.

Sedaj pa še težavno vprašanje, kako naj se pravzaprav razpolaga z imovino komasiranih občin, kaj naj se prepusti novi skupni »domovini«, kaj naj se obdrži zase? To prepušča zakon popolnoma narodu samemu in tudi kr. banska uprava se v to ni nikdar vlikala in ni dala nobenih smernic. Ker pa se le pogosto vprašuje po tem, naj povem svoje osebno mnenje:

Premoženjski objekti, ki morejo po svoji naravi služiti le potrebam poedinih krajev, kakor pašniki, kapnice, lokalni vodovodi itd., naj ostanejo tem krajem. Organizirani v podobčine bodo li boljše skrbeli zanje nego občina, ker so bližje zainteresirani. Objekti pa širšega pomena, zlasti oni, ki jih kraj pravzaprav ne more uporabljati ali nima interesa za uporabo, ker spada delovanje, ki mu je dolični objekt služil, v izključno pristojnost občine, naj se prenesejo nanjo. Kaj bo podobčina s komunalnimi napravami, ki jih morda ne bo mogla niti vzdrževati? Delokrog občine in podobčine je v zakonu jasno začrtan. Sledeč tema delokrogoma in namembni poedinih premoženjskih objektov naj se odloči tudi o njih bodoči lasnici.

Dokler ni odločeno drugače, ostane premoženje bivše občine last islega ozemlja (podobčine); kajti avtomatično, s komasacijskim aktom samim, ni prešlo nobeno privalno premoženje stare občine na novo in zemljknižni prepis nepremičnin stare občine na novo se ne more predlagati že na osnovi spojilvenega akta ministrskega, temveč le na osnovi pravnoveljavnega dogovora ali rabsodiščnege izreka.

Kaj pa šole in šolski dolgovi? Kjer je šolsko poslojje lasti politične občine — kar bi po uveljavljenju zakona o narodnih šolah pravzaprav ne smelo več biti, a je kljub temu še često — tam je stvar enostavna. Prenese se šola, eventualno z dolgom vred na šolsko občino. To se po omenjenem zakonu itak mora zgoditi. Če bi se kljub temu iz katerihkoli razlogov ne prenesla, je kot občinska imovina predmet rabsodiščnemu postopku.

Kjer pa je šolsko poslojje lasti šolske občine — in to je normalno — je zadeva težja. Šolska občina je namreč samostojna, od upravne občine neodvisna upravna edinica in pravna oseba, ki ima lastno premoženje in lastno gospodarstvo. Način kritja njenih izdatkov je predpisan v zakonu o narodnih šolah. Da ta edinica nima pravice do lasnih davščin in da mora ves njen proračunski primanjkljaj pokriti slučajno upravna občina, nas ne sme moliti. Premoženje šolske občine ni premoženje upravne občine. Šolska občina bo ob pregrupacijah ozemelj upravnih občin še nadalje vstavljala amortizacijsko kvoto za šolski dolg v šolski proračun, plačnica pa bo upravna občina, tu pač nova občina. S tem preidejo dolgovi po efektu na novo občino in se razdelijo na povečano njeno ozemlje. Morejo pa tudi ostati v šolanem ozemlju samemu in se kriti na primer s posebno (dodatno) občinsko doklado na lo ozemlje. Zakon o narodnih šolah pravi pač, da se vnesejo šolska bremena v občinski proračun, ne vlika pa se seveda v vprašanje, kako jih v občinskem proračunu obravnava občina; kajli od trenutka, ko so vnešena v občinski proračun, so poslala občinska zadeva in se obravnava po zakonu o občinah. Zato se pa morejo obveznosti bivših občin glede na odplačevanje onih šolskih dolgov, ki so bili napravljeni pred komasacijo občin, subsumirati pod javnopravne obveznosti občin in kot take rešili tudi na drugačen način z dogovorom, odnosno po rabsodišču.

Lepše je, če se dolgovi razdelijo na večji okoliš, ker ulegne manjši izkraveli, od česar ima občina le škodo. Dobre uprave bodo investirale letos v tem kraju, drugo leto v drugem. Vsi pridejo na vrsto in nobeden ne bo zapostavljen. Zato ni razloga, da ne bi bila tudi bremena skupna, zlasti če — kakor pri šolskih gradnjah — že zakon določa načelno kritje stroškov za gradnjo lokalnega pomena po celotni občini.

Dr. V. K.:

Uredba o občinskih uslužbencih

Namen in pomen uredbe o občinskih uslužbencih, objavljene v »Službenem listu kraljevske banske uprave Dravske banovine« z dne 17. marca 1914, štev. 184/22, sem kralko orisal že v svojem članku »Nekaj o prevedbi občinskih uslužbencev («Samouprava» z dne 1. junija 1934, štev. 11.). Danes in v prihodnjih številkah pa hočemo po vrsti pregledati važnejše določbe te uredbe ter prislavili, kar je za razumevanje teh določb potrebno.

Splošne določbe.

Člen 1. uredbe definira občinskega uslužbenca kot osebo, katero je občina sprejela v svojo službo, da vrši posle njene pristojnosti. Uslužbenca mora sprejeti v službo pristojni občinski organ, t. j. občinski odbor (čl. 3.). Tudi dnevničarje in dninarje sprejme v službo občinski odbor (§ 8. osnutka občinskega statuta, ki ga je izdelala banska uprava). Samo odpade tu razpis mesta, ker se najamejo dnevničarji in dninarji le za krajši čas, da opravijo izvesten posel. Sprejem v službo, ki ga ni izvršil občinski odbor, je neveljaven in ne zavezuje občine. V dokaz veljavnosti sprejema je izstavili uslužbencu dekret (čl. 4.).

Osebe, ki jih ne postavi občina, niso občinski uslužbenci. Zdravnike in ostalo zdravstveno osebje združenih zdravstvenih občin postavlja ban; imenovani so torej banovinski, a ne občinski uslužbenci. Zdravstveno osebje samostalnih zdravstvenih občin pa spada med občinske uslužbenke, ker ga postavi občina.

Občinski uslužbenec mora biti od občine sprejet, da opravlja občinske posle, t. j. posle, ki so občini naloženi po zakonu o občinah ali drugih veljavnih zakonitih predpisih. Bogočaslje n. pr. ne spada v občinsko področje. Organist ali cerkovnik tedaj ne more biti občinski uslužbenec v smislu uredbe.

Pragmatični uslužbenci.

Člen 2. uredbe vsebuje važno določbo, da je pravno razmerje med občino in njenim uslužbencem javnopravnega značaja. To pa ne velja za uslužbenke, ki so postavljeni s posebno službeno pogodbo, temveč le za pragmatische uslužbenke. Pragmatische so tisti uslužbenci, ki jih občina pri sprejemu v službo ali med službovanjem postavi za pragmatische. To pomeni, da je njih službena razmerja v celoti presojali po uredbi o občinskih uslužbencih, odnosno po statutu, ki ga izda vsaka občina v smislu § 90. zakona o občinah. V uredbi, odnosno v statutu, so urejena vsa službena razmerja teh uslužbencev proti občini, in sicer za vse uslužbenke iste vrste in istega položaja enako. Pragmatische uslužbenci istega položaja imajo torej proti občini enake pravice in enake dolžnosti. Občina bi vsled tega niti ne mogla za pragmatischega uslužbenca napraviti kako izjemo, recimo, da bi mu hotela priznati višje prejemke, kakor je določeno v statutu, ali da bi mu skrajšala službeno dobo proti določili čl. 51. uredbe od 35 na 30 let. S tem, da je občina izrekla, da sprejme koga za pragmatischega uslužbenca, je tudi hkrati izrekla, da veljajo zanj vsi zadevni predpisi uredbe o občinskih uslužbencih ter od bana odobrenega občinskega statuta. Tu odpade tedaj vsako pogajanje med občino in uslužbencem, ker so vse pravice in dolžnosti občine proti uslužbencu in uslužbenca proti občini že vnaprej določene v navedenih predpisih. Pri tej priliki bodi omenjeno, da morajo biti vsi občinski delovodje pragmatische nastavljeni. To izhaja iz 3. odst. čl. 154. uredbe, po katerem je treba za postavitev pogodbenega delovodje posebne odobritve bana, ki pa jo more dati ban le finančno šibkim občinam, in sicer tudi le v prehodni dobi petih let. Glede ostalih uslužbencev na glavnih in pomožnih službenih mestih pa določi vsaka ob-

čina v svojem statutu, ali jih je nameslili pragmatische ali pogodbeno (gl. zadnji odstavek § 1. osnutka statuta, ki ga je razposlala banska uprava).

Pogodbeni uslužbenci.

Dočim je službeno razmerje pogodbenega uslužbenca proti občini zasebnopravno, je službeno razmerje pragmatischega uslužbenca proti občini javnopravno. Naravna posledica je, da rešujejo spore iz pragmatischeh službenih razmerij občina upravna oblastva v rednem upravnem postopku, t. j. po predpisih zakona o obcem upravnem postopku. Občina, ki je delodajalec, nastopa v teh primerih hkrati tudi kot oblastvo. Dekrete, ki jih izdaja, so odločbe oblastva občine uprave prve stopnje, zoper katere je dopustna pritožba na sresko načelstvo, ki odloča v drugi stopnji. S tem je redni instančni tek izčrpan in je možna samo še ložba na upravno sodišče, kolikor je le-ta sploh dopustna; zoper razsodbe, odnosno odločbe upravnega sodišča pa se lahko vloži pritožba na državni svet.

Ker morajo biti občinski delovodje redoma pragmatische nameščeni, bodo spore iz njih službenih razmerij reševali prislojni sreski načelniki. Občinski delovodja je nedvomno najvažnejši uslužbenec. Posle, ki jih opravlja, so za javnost in za občinsko kakor tudi za državno upravo tolike važnosti, da je povsem ulemeljeno in upravičeno, da mu je dala uredba značaj javnopravnega uslužbenca ter da ga je s tem zelo zblížala položaju državnih in banovinskih uslužbencev. S tem je tudi socialni položaj delovodje znatno dvignjen ter enkrat za vselej napravljen konec listemu, sicer zastarelemu, ali pri nas doslej žal še vedno zelo razširjenemu naziranjju, da je delovodja zasebni nameščenec občinskega odbora ali celo predsednika občine. Odgovornosti, ki jo nosi delovodja, naj ustreza tudi njegov dvignjeni socialni položaj. Javnopravnost službenega razmerja delovodje proti občini ima pa tudi to veliko prednost, da odpade v primeru spora lista tako neprijetna pot k sodišču, ki zapušča pri obeh prizadetih — pri občini kakor pri uslužbencu — vedno neki srd, ki tako kvarno vpliva na nadaljnje službovanje. Preprosta pritožba prizadetega uslužbenca na nadzorno oblastvo, s katerim je občina ilak v stalnih slikih, golovo ne more dovesti do liste napetosti, ki jo povzroča ložba pri sodišču. Saj odpade pri sreskem načelstvu sporna usna razprava ter pripomore enostavni, po večini pismeni postopek dosti do ublaženja nasprotstev. Nazadnje pa v današnjih časih hude slike tudi ni brezpomembno, da so stroški upravnega poslopanja zelo ceneni, v večini primerov ne bodo presegali Din 20—, kolikor znaša laksa za priložbo na višje upravno oblastvo. Občina pa si v primeru, da se njena odločba razveljavi, prihrani občutne pravdne stroške, ki bi jo sicer zadeli pri sporu pred rednim sodiščem. Na ta način je varovan javni interes v dvojnem oziru: da se izogneta pri eventualnih sporih i občina i uslužbenec večjim stroškom in da je zbog tega uslužbencu lažje uveljavljati pri pristojnem oblastvu svoje pravice, če domneva, da so se mu kratile s strani občine.

Pogodbeni uslužbenci se postavljajo s posebno službeno pogodbo. Uredba o občinskih uslužbencih in občinski statuti veljajo za pogodbene uslužbenke le toliko, kolikor je to v uredbi, odnosno v statutih izrecno določeno. Vse drugo mora vsebovati službena pogodba, tako n. pr. za katere službene posle se sprejme uslužbenec, višino mesečnih prejemkov, odpovedni rok itd. Te pogodbe so torej individualne, t. j. z vsakim uslužbencem posebej sklenjene in po svoji vsebini zelo različne, ker so plod pogajanja med občino in uslužbencem. Pri sklenitvi pogodbe nastopita občina in uslužbenec kot stranki ter jo tudi podpišeta oba

pogodbenika (gl. § 7. osnutka občinskega statuta). To so torej zasebno pravne pogodbe; morebitni spori iz teh službenih razmerij spadajo pred redna sodišča. Iz bistva pogodbe pa tudi izhaja, da je ne

more občina ali uslužbenec enostransko izpremeniti, temveč da je potreben za vsako spremembo prislanek obeh pogodbениkov. Pač pa se lahko enostransko ukine, t. j. odpove službeno razmerje.

Ivan Zupan, dohod. ravnatelj:

Banovinska trošarina na vino in žganje

(Konec)

V prej omenjenem članku sem (str. 6., št. 2. Samouprave 1934.) izrecno opozoril na čl. 14. toč. 5. uredbe o izvajanju javnih del radi bojazni, da bi tako razlikovanje moglo dovesti do zmotnih zaključkov, da je tako vino ali žganje prosto tudi od plačila občinske trošarine.

Na žalost je obveljala teza glede proizvajalcev po zakonu o izpremembah in dopolnitvah zakona o državni trošarini, kakor tudi načelo glede zasebnih nabavljalcev vina in žganja od proizvajalcev.

Poudarjam na žalost in to upravičeno iz sledečih razlogov:

Uredba o izvajanju javnih del naj bi služila dvojnemu namenu:

a) izvrševanju javnih del radi zaposlitve brezposelnih;

b) v nadomestilo trošarinske povprečnine, ki so jo plačevali doslej ločilci pijač namesto državne in banovinske trošarine, ukinjene z zakonom o izpremembah in dopolnitvah zakona o državni trošarini od dne 18. aprila 1932.

Ta trošarinska povprečnina je nalelela na hud odpor in so gosliničarske zadrugе in združenja napele vse sile, da jo zrušijo.

Kakor izgleda, jim je to uspelo. Z novo uredbo so dosegli tudi olajšave glede plačila banovinske trošarine — ločilci na drobno plačajo to trošarino, ko nastavijo sod z vinom ali žganjem na pipo, ločilci na debelo pa, ko prodajo — odsvojiijo vino ali žganje.

Toda spričo v uredbi predpisane kontrole in postopka je danes soglasna sodba prizadelih ločilcev na drobno, da sta omenjeni dve pridobitvi samo navidezni. Zlasti pa obsojajo okolnost, da ni zavezano kontroli tudi vino in žganje, ki ga pošiljajo proizvajalci sebi ali zasebnikom, ker smatrajo, da se s tem ubija legalna trgovina in še nadalje posredno favorizira tihotapstvo.

To da je tem žalostnejše, ker so svoječasno po konzultaciji merodajnih činiteljev pristali na uvedbo banovinske trošarine na vino in žganje in kontrolo, toda samo pod pogojem, da se ta kontrola strogo izvaja nad celokupnim prometom z vinom in žganjem (tudi proizvajalcev).

K temu tolmačenju uredbe pripomnim, da je hvalevredna naredbodavčena intencija, s katero je hotel zaščititi vinogradnika in mu olajšati prodajo svojega pridelka, vendar se mi zdi, da je šla uredba z opustitvijo sleherne kontrole predaleč, zlasti pa je nevarno določilo glede zasebnih nabavljalcev vina in žganja od producenta.

Karakteristična je vsekakor tudi določba čl. 7., ki med proizvajalce šteje tudi — vinogradniške zadrugе in osebe, ki proizvajajo vino in žganje iz kupljenih sirovin.

Taka kategorizacija dela povsem po nepotrebnem nerazpoloženje proti uredbi in priznati je treba, da to nerazpoloženje, če ga je povzročila kršitev dane obljube, ni neupravičena.

Za kontrolo služijo sprovodnice (čl. 10.), zapiski (čl. 12.) in knjige (čl. 15.).

Za izdajo sprovodnic so po uredbi pristojna občinska oblasstva, če ne bo ta pristojnost prenesena na finančno kontrolo.

Zapiske (beležke) mora voditi kontrolni organ, knjigo pa ločilci na debelo. Za vkletenje vina in žganja ka-

kor za nastavitev soda z vinom in žganjem je predpisana prijava. Kontrolni organ mora osebno prisostvovati vkletenju in sicer mora priti v teku 2 ur po prijavi in nastavitvi soda (v roku 6 ur).

Uredba sama ne določa, kako plačujejo banovinsko trošarino ločilci, marveč določa v čl. 21., da se predaja pobrana banovinska trošarina naslednjega dne Poštni hranilnici po čekovnem računu za račun dohodka banovine.

Kakšno potrdilo o plačani banovinski trošarini prejme ločilec pijač in ki govori o njem čl. 14., ni razvidno iz uredbe niti iz okrožnice banske uprave.

Določila glede prekuhe, izvoza v inozemstvo — so zadoslna.

Banovinska trošarina na vino in žganje se steka v banovinski sklad za izvajanje javnih del, 2 odstotka pa prejmejo občine kot odškodnino za pobiranje.

Čl. 36. do 43. govore o kazenskih sankcijah in pristojnosti glede zasledovanja in sojenja kaznivih dejanj.

Čl. 46. pa določa, da je za izvrševanje in tolmačenje predpisov uredbe pristojno ministrstvo za finance.

S tem je vzeta banovinam vsaka ingerenca in iniciativa, kar je spričo tendence po dekoncentraciji in decentralizaciji državne administracije povsem nerazumljivo.

To je v grobih orisih uredba glede banovinske trošarine na vino in žganje.

Izvrševanje te uredbe bo zahtevalo mnogo truda in požrtvovalnosti od strani kontrolnih organov in prizadelih.

Kakor je enotnost predpisov v različnih postopkih pozdravili, tako je bilo v tem primeru depasirano, da se je cel postopek šabloniziral in spričo raznolikosti prilik po poedinih banovinah, ulesnil v eno samo centralno uredbo tako, da ne morejo banovine, v čijih sklad se stekajo li dohodki, niti po izkazani potrebi izvršiti niti najmanjše spremembe teh predpisov.

Prav tako bi bilo potrebno, da se da poedincem ali združenjem ali občinam pravico do odkupa, za kar sem plediral že v svojem članku »Še enkrat trošarina« (Samouprava št. 5., 1934.).

Tak odkup bi bil v bistvu samo pavšal, ki bi ga bilo na podstavi statislke iz prejšnjih let prav lahko odmerili.

Dohodki bi v tem primeru ostali na isti višini, odpadli bi stroški za režijo in kar je glavno: odpadel bi ves kompliciran postopek pri pobiranju te trošarine.

Dobro bi bilo, da o tem razmišljajo banovine, občine in strokovna združenja prizadelih in pokrenejo v tem pogledu primerno akcijo. Z osvojitvijo načela odkupa bi poslala banovinska trošarina na vino in žganje za poedine banovine neke vrste — reparticijski davek, ki bi pravično obremenjeval ločilce na drobno.

In še na nekaj bi opozoril.

Po prip. 3. k toč. 4. čl. 72. zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o državni trošarini od 18. aprila 1934. ni smatrali za ločilce proizvajalcev, ki prodajajo vino in žganje lastnega proizvoda v količinah 5 do 50 l (vino) in 1, odnosno 25 l (žganje).

Ker ta pripomba še ni ukinjena, je smatrali, da je še danes v veljavi.

Mnenja sem, da je neobhodno potrebno, da se to določilo revidira, ker smatram, da tak način prodaje

vina ali žganja po proizvajalcih ni niti praktičen niti koristen za proizvajalce same, pospešuje pa lihotapsvo in druge nezdrave pojave, obenem pa take ugodnosti nolens volens vzbujajo pri ločilih pijač na drobno — občutek zaposlavljanja v domnevi, da se favorizira proizvajalce preko določil zakona o obrlih na njihovo škodo.

Poudarjam, da se ne zavzemam za odlegnitev priznanih ugodnosti proizvajalcem vina in žganja, marveč beležim to samo kot kronist in tolmač iznesenih ugovorov proti uredbi.

V prednjih izvajanjih sem podčrtal in bežno osvetlil samo vidne in bistvene nedostatke neskladnosti in nejasnosti v uredbi ministrstva za finance od 8. maja 1934.

V podrobnosti se ne spuščam, čeprav bi bilo v njej še marsikaj, kar bi bilo izpremeniti, dopolniti ali popraviti v interesu njenega izvajanja.

V obliki kakor je uredba danes, jo bodo mogle brez trzavic izvajati samo občine — zaprta mesla —, ki imajo zadosten tehnični aparat, finančna kontrola bo imela radi že omenjene zreduciranosti in dislokacije oddelkov težje stališče.

Če sem z gornjimi opozorilvami dal merodajnim in prizadetim pobudo za razmišljanje glede sprememb in spopolnitev v obrazloženem smislu, sem dosegel svoj namen.

Z željo, da se to pospeši, zaključujem.

Vprašanja in odgovori

51. Vprašanje: V poslopu tukajšnje osnovne šole ima šolski upravitelj, ki je poročen z učiteljico, trisobno stanovanje s pritliklinami. Oba službujeta na naši šoli. Po § 30. finančnega zakona za leto 1933/34 imata oba pravico le do enega stanovanja. — Prosim pojasnila, ali bi mogli šolskemu upravitelju odvzeti dve sobi, ki bi bili primerni za občinski urad? Učitelj namreč ne plača ničesar za prekomerno uporabo dveh sob, ki mu ne pritičeta.

Odgovor: Ne! Vi si krivo tolmačite določilo § 30. finančnega zakona za leto 1933/34. Upravitelju pritiče stanovanje v šoli po zakonu. Pod stanovanjem pa se za poročnega šolskega upravitelja ne more razumeti le ena soba, temveč družinsko stanovanje, ki je bilo za ta namen pripravljeno v šolskem poslopu. Njegovi ženi pa ne pritiče nikako stanovanje (stanarina), ker ga ima skupno z možem-učiteljem. Sob, ki spadajo k stanovanju šolskega upravitelja, mu občina ne more odvzeti in jih rabi za občinske uradne prostore, ne glede na to, da občinski urad sploh ne spada že iz higijskih razlogov v šolsko poslopie. — Gč.

52. Vprašanje: Na tukajšnji šestrazredni šoli je nameščena učiteljica, omožena s trgovecem, ki stanuje v kraju N., ona pa v tukajšnji šoli. Ta učiteljica pa prejema mesečno stanarino po Din 150.—, za sobo v šoli plačuje mesečno Din 50.—. Pojasnite, ali ima ta učiteljica pravico do stanarine?

Odgovor: Ne! Četrti odstavek § 30. finančnega zakona za leto 1933/34 se glasi: »Učitelja-zakonca, če službujeta v istem kraju, imata pravico do enega stanovanja (odnosno do ene stanarine) in kuriva za enega učitelja, učiteljica, poročena z neučiteljem, pa nima pravice do stanovanja (odnosno do stanarine) in do kuriva.« — Iz tega izvira, da v Vašem slučaju stanarina učiteljici ne pritiče. Krajevni šolski odbor naj plačevanje stanarine z odlokom ustavi. — Gč.

53. Vprašanje: Učiteljica, samska, dobiva stanarino po Din 150.— mesečno. Stanuje pa pri svojem očetu, šolskem upravitelju, ki ima naturalno stanovanje v šolskem poslopu v drugem kraju občine, ki je 5 km oddaljen od kraja, kjer službuje učiteljica. Ali pritiče tej učiteljici stanarina?

Odgovor: Da! Pritikala bi ji tudi, če bi službovala na isti šoli, kakor njen oče. To izvira iz § 84. zakona o narodnih šolah, ki se glasi v drugem stavku: »Vsi državni učitelji narodnih šol imajo pravico na stanovanje oziroma stanarino po § 23. in § 29. tega zakona...« Izjeme določa § 30. finančnega zakona za leto 1933/34, ki pa ne veljajo za samske učiteljice. — Gč.

54. Vprašanje: Ali sme uvesti občina občinsko davščino na dvokolesa po Din 5.— za vsako dvokolo?

Odgovor: To davščino sme občina uvesti. Vendar mora za pobiranje te davščine skleniti poseben pravilnik, ki ga mora predložiti s proračunskim spisom po nadzornem oblastvu kraljevski banski upravi v odobritev. — Gč.

55. Vprašanje: Ali sme občina izdajati še delavske knjižice?

Odgovor: Ne! O tem dobite izčrpen odgovor na strani 45. »Samouprave« za leto 1933. — Gč.

56. Vprašanje: Kako morajo biti podpisani spisi v imenu občine?

Odgovor: O tem govori točka 2. § 84. zakona o občinah, ki pravi: »da podpisuje predsednik vse spise v imenu občine skupno z osebo, ki opravlja delovodsko službo, odnosno v blagajniških zadevah z osebo, ki opravlja blagajniško službo, v poslih, ki obvezujejo občino, pa skupno z dvema članoma uprave, ki ju za to določi občinski odbor.« — Gč.

57. Vprašanje: Ena bivših občin, ki je sedaj spojena v našo novo občino, ima precej pasivnih zastankov (neporavnanih obveznosti), nekatere druge občine pa imajo prebitke v gotovini. Te (bogate) bivše občine nasprodujejo, da bi se s temi prebitki krile potrebe revne bivše občine. Kaj nam je ukreniti za izboljšanje slabega finančnega stanja revne bivše občine?

Odgovor: Pravo, sklepati o tem, kako naj se porabijo blagajniški prebitki, ima edino občinski odbor sedanje občine, ki ni v tem slučaju vezan na mnenje bivših občin, ki tvorijo sedanjo občino, ker teh občin sploh več ni. — Gč.

58. Vprašanje: Ob priliki predaje poslov se je ugotovil v občinski blagajni primanjkljaj za Din 4500.—, za katerega odgovarja bivši blagajnik. Blagajnik prosi sedaj, da bi se mu ta primanjkljaj odpisal pod naslovom naknadna nagrada za večletno brezplačno opravljanje blagajniških poslov. Ali je to mogoče?

Odgovor: Po našem mnenju ne. Ako nimate primernih postavk v proračunih za nagrado občinskemu blagajniku, se blagajniku nagrada sploh ne sme izplačati. Možnost bi bila dana za izplačilo naknadne nagrade, ako bi si v proračunu za leto 1934/35 priskrbeli primerno postavko v to svrhu, drugače pa ne. V ostalem pa je postopek blagajnika kazniv. — Gč.

Iz Županske zveze

Vse občine opozarjamo na banovo naredbo o mrliško-preglednem redu, ki je objavljen v Službenem listu št. 43 z dne 30. maja 1934.

Naše finančno pravo

Neposredni davki, državna trošarina, takse

Pod gornjim naslovom je pravkar izšla knjiga, ki v pregledni obliki vsebuje zbrane in sistematično obdelane vse veljavne zakonske predpise iz davčne, trošarinske in taksne stroke. Po svoji vsebini in načinu obravnave more knjiga služiti podeželskim in mestnim občinskim upravam (mestnim načelstvom) kot najprikladnejši priročnik, da se njih organi in funkcionarji pouče o komplikacijah davčnih trošarinskih in taksnih zadevah, da lahko dajajo o njih svojim občanom potrebna pojasnila in navodila, da jih informirajo o davčnih ugodnostih in davčnih oprostitvah, da jim sveljujejo, kako postopali in sestavljali pritožbe, ako smatrajo, da so jim davčne uprave predpisale previsoke in nepravične davke.

Cena tej koristni in občinskim upravam potrebni knjigi znaša 100 Din brez poštnine.

Naroča in dobiva se pri tiskarni Merkur d. d. v Ljubljani, Gregorčičeva ulica 23, in pri avtorju na naslov Sušec Štefan, načelnik finančnega oddelka banske uprave v pok., Ljubljana, Beethovenova ul. 15.

Kakor doznavamo, namerava knjižna založba tiskarne Merkur knjigo dostavljati nekaterim občinam na ogled, da se o njeni uporabljivosti same prepričajo. Uverjeni smo, da bo vsaka občina z veseljem segla po tej knjigi ter si jo nabavila, ker je edina, ki nudi popoln pregled naše davčne, trošarinske in taksne zakonodaje v poljudnem besedilu.

Izdajatelj: Županska zveza v Ljubljani; njen predstavnik Valentin Babnik, št. Vid pri Ljubljani.

Za uredništvo odgovarja: dr. Riko Fux v Ljubljani. Tiska tiskarna Merkur v Ljubljani (predstavnik O. Mihalek)